

Maade griber ind i; og noget saadant forekommer mig altid overordentlig betænkeligt. Ved Loven om Len og Stamhuse af 4. August 1919 blev der aabnet Adgang til at afskaffe de store Fideikommisser. Hvis dette Forslag her uforandret bliver vedtaget, har man derved paabegyndt Oprettelsen af en ejendommelig Art af Lejefideikommisser til Fordel for den nuværende Lejer og til Fordel for den nuværende Lejers Familie.

Der er en af Forslagets Parargaffer, som jeg endnu gerne vil gøre et Par særlige Bemærkninger om. I Forslagets § 5 bestemmes det, at ogsaa Huse med under $\frac{1}{2}$ ha eller 0,9 Td. Land skal underkastes samme Regler, naar de anvendes til Husmandsbrug, eller naar de er givet i Brug til en Person af Landarbejderstanden. Der er altsaa stillet to Betingelser, som skal opfyldes, for at disse Huse med Jord under 0,9 Td. Land kan komme ind under Lovforslagets Bestemmelser. Maa jeg om disse to Bestemmelser sige, at jeg tror ikke, at et Hus med under 1 Td. Land er anvendeligt til Husmandsbrug, og den første Betingelse indeholder derfor efter min Opfattelse en Modsigelse. Og med Hensyn til den anden Betingelse forekommer det mig betænkeligt at ville give Love, der fæster sig ved den Omstændighed, om Lejeren tilhører den ene eller den anden Stand indenfor Befolkningen. Er det Meningen, at hvis Lejeren af et saadant Hus, der f. Eks. har 2 Skpr. Land Have og en Hønsesgaard til, er Skomager eller Skrædder eller maaske er en forhenværende Godsejer — for den Slags findes der ogsaa, og der bliver tilsyneladende flere og flere af dem —, skal Reglerne ikke komme til Anvendelse? Det er dog en god gammel Lovpraksis, at Loven skal gives for alle, og alle skal være lige for Loven. Allerede Jydske Lov fra Valdemar Sejrs Tid siger, at Lov skal ej være gjort til nogen Mands særlige Gavn, men efter alle Mænds Tarv, som i Landet bor.

Men hvis man endelig finder det rigtigt, at der skabes et særlig Privilegium for det, man kalder Landarbejderstanden, maa jeg sige, at naar man lovfæster det, maa der kræves en Definition af Begrebet „Landarbejderstand“. Det er vel ikke Forslagsstillernes Mening, at vedkommende skal være Medlem af „Landarbejderforbundet“ for at komme i Betragtning? Eller er det maaske nok, at vedkommende en Gang i sit Liv har tjent til sit Udkomme ved legemligt Arbejde i Landbrugets Tjeneste? I saa Fald hører ogsaa jeg til Landarbejderstanden. Eller er det Lovforslagets Hensigt, at den Mand, som netop paa det Tidspunkt, da

Loven vedtages, har sit Udkomme ved Landarbejde, skal for sig og sin Slægt i tusinde Led have Eneret paa Leje af det paagældende Hus? Saa forekommer det mig, at vi kommer ind paa et Omraade, hvor ikke saa lidt af det, man plejer at betegne som Vilkaarlighed, kommer med i Spillet.

Der melder sig en hel Del Spørgsmaal i Forbindelse med § 5, som den er affattet. Jeg tror, at det er en Paragraf, der i høj Grad trænger til nærmere Overvejelse i et Udvalg. Jeg vil herom gerne sige, at naar Loven af 30. Juni 1919 om Brug af Huse paa Landet med velberaad Hu har fastsat en Mindstegrænse paa $\frac{1}{2}$ ha, har Meningen netop været — derom er der ikke Tvivl —, at Huse med et Areal af under $\frac{1}{2}$ ha slet ikke er Landbrugshuse. Disse Huse falder derfor ikke ind under Landbolovgivning, men under den almindelige Huselejelovgivning, der som bekendt sorterer ikke under Landbrugsministeriet, men under Indenrigsministeriet, og det bliver derfor min Kollega Indenrigsministeren, der skal tage Stilling til, hvorvidt der skal indføres særlige Lejebestemmelser for Huse paa Landet med et mindre eller større Stykke Havejord.

Den ærede Ordfører fremdrog nogle Eksempler paa, hvor uheldigt saadanne Lejeforhold paa Landet i enkelte Tilfælde kunde forme sig, og jeg skal i ingen Maade benægte, at der kan fremkomme uheldige Tilstande. Men man maa stadig ikke glemme, at alle de Eksempler, der her blev fremdraget, angik Tilfælde, hvor den paagældende Ejer og Lejer var blevet enige om at gaa frem paa en vis Maade, som de altsaa begge havde sluttet sig til, men uden at der var givet Lejeren Anerkendelse af den Opfattelse, som den ærede Ordfører udtalte, at han havde en vis Medejendomsret til Ejendommen. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt den ærede Ordfører har Ret eller ikke i, at en saadan Lejer kunde have en vis moralsk Medejendomsret, men jeg tror rigtignok, at det er et Forhold, som kan findes mange Steder. Jeg er tilbøjelig til at tro, at der her i Byen, hvor den overvejende Del af Befolkningen bor til Leje, er mange Eksempler paa, at Lejere frivilligt er gaaet ind paa et eller andet for at opnaa noget i det Hus, hvori de bor, og endog er gaaet ind paa at paatage sig betydelige Byrder uden at være sikret imod Opsigelse; og jeg tror, at der ved en hvilken som helst Lovgivning er Mulighed for, at den, som ikke har set sig vel for, naar han har indgaaet en Kontrakt, kan komme galt op at køre. Men jeg tror, at det bør være saaledes. Enhver bør